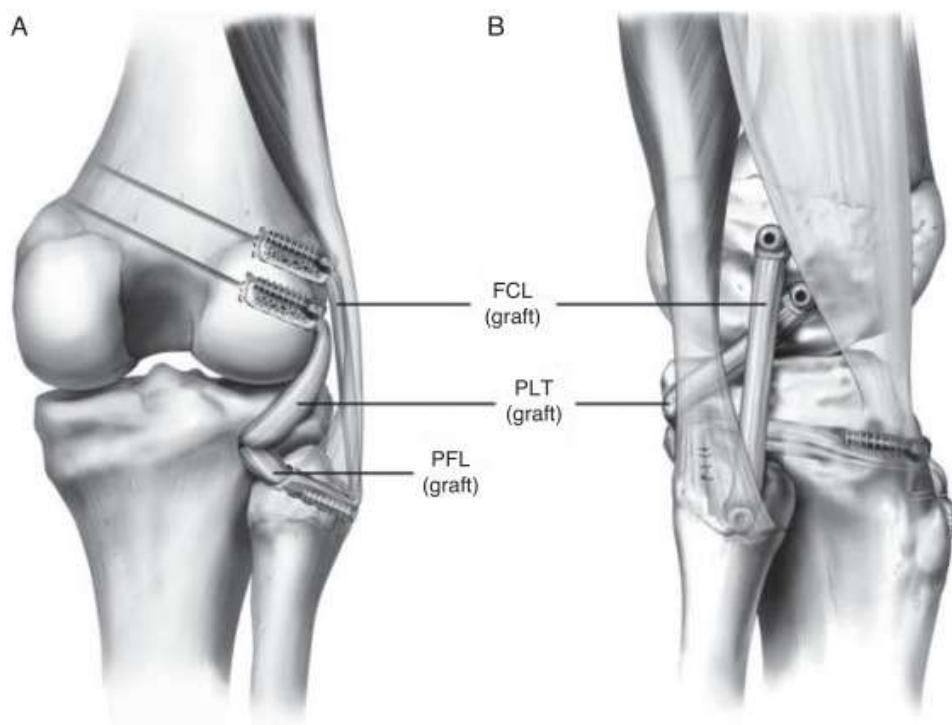

Rekonstruktion af flerligament- og/eller bagerste korsbåndsskade i knæ

Beskrivelse af lidelsen

Rekonstruktion af flere ligamenter/ledbånd med eller uden korsbånd er sjældne skader, der medfører større løshed og nedsættelse af aktivitetsniveauet. Typisk rives flere ledbånd over ved et større vrid eller skade mod knæet. Dette medfører, at knæet bliver ustabil og er tilbøjeligt til at svigte. Nogle kan ved træning opnå en acceptabel livskvalitet. Hvis dette ikke hjælper, kan man overveje en rekonstruktion af ledbåndene.

De kliniske resultater er generelt bedre ved operation end ved ikke operation, men knæet bliver aldrig normalt igen.

Formål med operationen

At rekonstruere de overrevne ledbånd/korsbånd og derved gøre knæet mere stabilt.

Før operationen

For at undgå betændelse i operationssårene er det vigtigt, at huden på det knæ, du skal have opereret, er uden sår, rifter og eksem.

Du må ikke barbere knæet op til en uge før operation.

Du må ikke smøre creme på knæet og benet.

Du skal vaske dig grundigt med vand og sæbe aftenen inden operationen og igen om morgenen på operationsdagen.

Du må ikke have make-up og neglelak på under operationen.

Vi råder dig til at lade smykker og andre værdigenstande blive hjemme.

Database spørgeskema

Operationen af dit korsbånd vil blive indberettet til Dansk Korsbånds Rekonstruktions Register (DKRR) af lægen. DKRR vil gerne følge udviklingen og kvaliteten af de korsbåndsrekonstruktioner, som vi udfører i Danmark.

Vi beder dig derfor om, at gå ind på følgende hjemmeside før din operation samt 1 år efter din operation: www.korsbaand.dk

Du skal taste dit CPR-nr., hvorefter du skal trykke på "Indtast data".

Herefter skal du trykke på enten "Før operationen" eller "1 års followup" og udfylde skemaet.

Husk at trykke send, når du er færdig.

Vi håber, du har tid til at udfylde skemaet, da det har stor betydning for behandlingen i Danmark.

Operationsdagen

Faste og morgenmedicin:

- Du må spise indtil 6 timer før din mødetid.
- Du må drikke kaffe og te **uden mælk**, samt vand / saftevand, men **ikke juice**, indtil 2 timer før mødetid.
- Du må tage den aftalte medicin, gerne med et glas sød saft, indtil 2 timer før mødetid.
- Husk at medbringe din vanlige medicin.

Briller og kontaktlinser skal du tage af lige inden operation.

Hvis du har tandprotese, høreapparat eller lignende, får du en

pose til at opbevare disse i under operationen.

Operationstidspunkt

Vi gør vort bedste for at overholde det planlagte operationstidspunkt, men der kan opstå uventede situationer, der giver ventetid.

Dagkirurgisk afsnit

Du bliver modtaget af det personale, der deltager i din operation. Personalet sikrer din identitet og den læge der skal operere dig, markerer det knæ, der skal opereres.

Du får lagt en tynd plastikkanyle (drop) i hånden og du får sat elektroder på brystkassen, så vi kan følge med i hvordan hjertet slår både under og efter operationen.

Bedøvelse

Du bliver opereret i fuld bedøvelse.

Du får sprøjtet et sovemiddel ind i kanylen på hånden, og du falder i søvn i løbet af få minutter. Du vil herefter sove smertefrit under operationen.

Bivirkninger: Du kan få kvalme og opkastninger. Du kan få medicin mod kvalme, hvis du har behov for det.

Under operationen får du lagt en blokade i låret. Den bedøver dit ben i op til 1 døgn. I den periode har du ikke normal følesans og kraft fortil i låret.

Operationen

Lægen kan lave 2-4 små huller ind til knæleddet, hvor kikkert og instrumenter bliver ført ind. Samtidig rekonstruktion af sideledsbånd vil betyde større åbninger på siden af knæet.

Knæleddet bliver undersøgt, og hvis der er tegn på lidelser i menisk eller ledbrusk, vil det blive behandlet samtidigt.

Hvis der har været tvivl om hvor løsheden kommer fra, vil man under operationen vurdere dette igen:

Herefter vil man foretage de relevante ledbåndsrekonstruktioner. Til fremstilling af de nye ledbånd og korsbånd bliver taget væv fra et af følgende 4 steder:

- Sene fra undersiden af låret.
- Sene over knæskallen
- Sene under knæskallen
- Sene fra donor

Til slut bliver hullerne syet, du får forbindelse på og for det meste også en stabiliserende bandage (Don-Joy) på benet umiddelbart efter operationen.

Afhængig af rekonstruktionstypen, skal du være indstillet på, at bandagen kan begrænse bevægeligheden af knæet og skal bæres i op til 6 - 8 uger, ved bagerste korsbånd i 3 måneder. Ved nogle af disse operationer må du ikke støtte på benet i en periode. Dette vil fremgå af din journal efter operationen.

Efter operationen

Du kommer på opvågningsstuen efter operationen.

Lægen informerer dig om resultatet af operationen.

Du skal anvende albuestokke.

Afhængig af hvordan du har det, kan du tage hjem 2-3 timer efter operationen.

Du kan få udleveret kopi af operationsbeskrivelsen inden udskrivelsen.

Smerter

Under operationen lægger lægen lokalbedøvelse i dit knæled. Den virker i nogle timer, og derefter kan du få brug for smertestillende medicin. Derudover virker blokaden også bedøvende på knæet.

Det er normalt at have ondt i knæet de første par uger. Du kan lindre smerterne ved at lægge en ispose pakket ind i et håndklæde på knæet i 20 minutter af gangen. .

Hvordan kommer du hjem

Som hovedregel skal du selv sørge for hjemtransport.

Du må **ikke** selv køre bil eller tage offentlig transport alene.

Efter udskrivelsen

De første uger efter operationen kan knæet hæve. Du kan modvirke dette ved at lejre benet højt flere gange om dagen og bevæge anklerne (venepumpeøvelser).

Du må dog gerne gå lidt indimellem.

Hvis forbindingen strammer, skal du løsne den.

24 timer efter operationen må du fjerne den yderste forbindelse. Elastikbindet skal du lægge om 1 gang i døgnet i 3 – 4 dage.

Du skal have plaster på indtil trådene er fjernet.

Er der større mængder blod eller væske i plasteret skal det skiftes.

Du må tage brusebad, da plasteret er vandafvisende.

Du må ikke dyrke motion eller idræt de første 6 mdr. efter operationen. Eventuelt genoptagelse af kontaktsidræt skal vente til 12 mdr. efter operationen.

Genoptræning

Kirurgen henviser til genoptræning i din hjemkommune. Genoptræningen starter afhængig af rekonstruktions art ca. 14 dage efter operationen, og foregår i begyndelsen vanligvis på hospitalet og senere i din kommune.

Tråde

12-14 dage efter operationen skal du have fjernet trådene eller metalklips hos din egen læge, med mindre du er syet med selvopløsende tråde. Dette vil fremgå af din journal.

Ambulant kontrol

Du skal typisk komme til kontrol hos kirurgen 6 - 12 uger og 12 måneder efter operationen.

Komplikationer:

- Den hyppigste komplikation til operationer er en nedsat evne til at bøje og strække knæleddet. Det kan skyldes flere ting og behandlingen er oftest træning i samarbejde med fysioterapeuten.
- Den næsthypigste komplikation er, at knæleddet ikke bliver tilstrækkeligt stabilt efter operationen, idet ledbåndene kan give sig efter operationen.
- Endelig kan de nye ledbånd/korsbånd ødelægges ved et nyt fald. Næsten alle patienter får en ændret følesans i huden ved siden af arret.
- Nogle får nedsat følesans af underbenet, hvilket ændrer sig over en periode.
- **Dyb årebetændelse** i benet kan forekomme og skal behandles.
- **Betændelse:** Der kan opstå betændelse efter indgrebet. Det sker meget sjældent, (0,2- 0,4 %), men er alvorligt og skal behandles. Symptomerne er stigende smerter, feber, rødme og tiltagende hævelse.

Hvis du får temperatur over 38 gr. og det siver fra sårene skal du ringe på **tlf. 47 32 33 50**.

Første døgn efter operationen

Henvendelse som beskrevet i »Efter operation i Dagkirurgisk afsnit«, som du får udleveret inden udskrivelse.

Resultat

De fleste opnår øget stabilitet og forbedret knæfunktion, men oftest bliver knæet ikke helt normalt som før skaden.

Ca. 50 - 60% kan vende tilbage til deres tidligere aktivitetsniveau.

Risikoen for udvikling af slidgigt er større ved ledsagende skader i menisk eller bruske og ved vedvarende instabilitet trods operation.

Sygemelding

Du kan forvente at være sygemeldt fra dit arbejde i op til 3 måneder. Specielt hvis du har fysisk krævende arbejde, kan du forvente længere sygemelding.

Skoleelever

Er du skoleelev, må du begynde i skolen efter 14 dage, hvis du bliver kørt til og fra skole.

Efter 3-4 mdr. kan du begynde at selvtræne i idrætstimerne efter samråd med fysioterapeuten.

Du skal fritages for idræt i typisk 8 - 12 mdr. efter operationen.

Taxabefordring til og fra skole eller gymnasium aftales med skolen.

Bilkørsel

Du må ikke køre bil de første 4 - 8 uger. Loven siger, at man skal kunne føre bilen på forsvarlig vis.

Afbud

Hvis du bliver forhindret i at møde til operationen, bliver syg eller har sår eller rifter på knæet, beder vi dig om hurtigst muligt at give os besked.

Tidsbestilling, afbud og spørgsmål

Tlf. 47 32 33 50 eller via »**Min Sundhedsplatform**«

Journaloptagelse:

dag d. / 202 kl.:

Operationsdato:

dag d. / 202 kl.:

På operationsdagen

Smertestillende før operation

Med mindre du har aftalt andet med lægen, skal du 2 timer før mødetid tage:

tbl. Pamol á 500 mg 2 stk

tbl. Ipren á 200 mg 2 stk

Du skal **melde din ankomst** i informationen ved hovedindgangen.

Gå herefter til Dagkirurgisk afsnit. Tag plads i venteområde C.

Når du møder, skal du aftale med sygeplejersken, hvornår du kan forvente at blive udskrevet, så du kan arrangere hjemtransport.